

TEZA:

Orzeczona wobec obwinionej kara pieniężna w wysokości 3900 zł. za niedopełnienie obowiązku doskonalenia zawodowego jest zbyt surowa w świetle zgromadzonego materiału dowodowego. Obwiniona nie jest osobą majątną i utrzymuje się ze skromnej emerytury. W okresie szkoleniowym jej aktywność zawodowa skupiała się na zakończeniu prowadzonych spraw i wygaszaniu działalności. W ocenie Wyższego Sądu Dyscyplinarnego nagana jest karą odpowiednią i sprawiedliwą, w odniesieniu do stopnia szkodliwości deliktu dyscyplinarnego. Taka kara spełnia zasady prewencji zarówno indywidualnej jak i generalnej.

WO-9/23

ORZECZENIE

z dnia 5 kwietnia 2023 roku

**Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie
w składzie:**

Przewodniczący: **S WSD Karolina Szał**

Sędziowie: **S WSD Paweł Libertowski**

S WSD Tomasz Jankowski (sprawozdawca)

Protokolant: Piotr Ciepiński

przy udziale Zastępcy Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego radcy prawnego Michała Jasiaka

po rozpoznaniu w dniu 5 kwietnia 2023 r. na rozprawie

sprawy radcy prawnego B. B.(nr wpisu ...),

obwinionego o to że: w (...) w okresie od dnia 01 stycznia 2018r. do dnia 31 grudnia 2020r. nie wypełniła obowiązku uczestnictwa w szkoleniach zawodowych radców prawnych i nie uzyskała wymaganej ilości 40 punktów szkoleniowych,

tj. popełnienia przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 o radcach prawnych w zw. z art. 14 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego w zw. z § 2, § 4, i § 7 ust 1 Regulaminu zasad wypełniania obowiązku doskonalenia zawodowego przez radców prawnych i zadań organów samorządu zawodowego służących zapewnieniu przestrzegania tego obowiązku stanowiącego załącznik do Uchwały 295/X/2018 Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 12 lipca 2018r. w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego uchwały w sprawie Regulaminu zasad wypełniania obowiązku doskonalenia zawodowego przez radców prawnych i zadań organów samorządu służących zapewnieniu przestrzegania tego obowiązku,

po rozpoznaniu odwołania obwinionej B. B. od orzeczenia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych z dnia 17 maja 2022 roku, sygn. akt D 89/XI/22/sz

orzeka:

1. zmienia zaskarżone orzeczenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego w Katowicach w ten sposób, że zamiast kary pieniężnej wymierza obwinionej karę nagany,
2. zasądza od obwinionej r.pr. B. B. koszty postępowania odwoławczego przed Wyższym Sądem Dyscyplinarnym Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie w kwocie 1000 zł (jeden tysiąc złotych) płatne na rzecz Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie.

UZASADNIENIE

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych, orzeczeniem z dnia 17 maja 2022 roku wydanym w sprawie sygn. akt D 89/XI//22/sz uznał radcę prawnego B. B. winną tego, że w (...) w okresie trwał od dnia 01 stycznia 2018r. do dnia 31 grudnia 2020r. nie wypełniła obowiązku uczestnictwa w szkoleniach zawodowych radców prawnych i nie uzyskała wymaganej ilości 40 punktów szkoleniowych, tj. popełnienia przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 o radcach prawnych w zw. z art. 14 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego w zw. z § 2, § 4, i § 7 ust 1 Regulaminu zasad wypełniania obowiązku doskonalenia

zawodowego przez radców prawnych i zadań organów samorządu zawodowego służących zapewnieniu przestrzegania tego obowiązku stanowiącego załącznik do Uchwały 295/X/2018 Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 12 lipca 2018r. w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego uchwały w sprawie Regulaminu zasad wypełniania obowiązku doskonalenia zawodowego przez radców prawnych i zadań organów samorządu służących zapewnieniu przestrzegania tego obowiązku.

Od powyższego orzeczenia obwiniona radcy prawny wywiodła odwołanie wnioskując o odstąpienie od wymierzania kary pieniężnej i kosztów procesu. W uzasadnieniu odwołania obwiniona wywiodła, iż aktualnie jest emerytem. Otrzymywana emerytura nie jest wysoka. W okresie szkoleniowym uzyskiwała niskie dochody z kancelarii ponieważ jej praca skupiała się na wygaszaniu działalności. Z tych też przyczyn objęcie jej obowiązkiem szkoleniowym nie powinno mieć miejsca.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie zważył co następuje.

Odwołanie jest zasadne i nie zasługujące na uwzględnienie w zakresie wymierzonej obwinionej kary. W pozostałym zakresie tj. w zakresie winy obwinionej Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie uznał je za uzasadnione.

Zgodnie z art. 74¹ pkt 1 Ustawy z dnia 06 lipca 1982 r. o radcach w sprawach nieuregulowanych w ustawie do postępowania dyscyplinarnego stosuje się odpowiednio przepisy kodeksu postępowania karnego. Odpowiednie stosowanie przepisów prawa jest czynnością polegającą na stosowaniu odpowiednich przepisów bez żadnych modyfikacji, stosowaniu przepisów z pewnymi modyfikacjami oraz nie stosowaniu przepisów, które ze względu na ich bezprzedmiotowość lub sprzeczność z przepisami ustanowionymi dla tych stosunków, do których miały być stosowane odpowiednio, nie mogą być w ogóle stosowane.

Sąd odwoławczy rozpoznaje sprawę w granicach zaskarżenia, a jeżeli w środku odwoławczym zostały wskazane zarzuty stawiane rozstrzygnięciu – również w granicach podniesionych zarzutów, uwzględniając treść art. 447 § 1-3, a w zakresie szerszym w wypadkach wskazanych w art. 435, art. 439 § 1, art. 440 i art. 455 kpk. Sąd odwoławczy jest zobowiązany rozważyć wszystkie wnioski i zarzuty wskazane w środku

odwoławczym, chyba że ustawa stanowi inaczej. Zgodnie natomiast z dyspozycją art. 437 § 1-2 kpk po rozpoznaniu środka odwoławczego sąd orzeka o utrzymaniu w mocy, zmianie lub uchyleniu zaskarżonego orzeczenia w całości lub w części.

Obowiązek doksztalcania zawodowego wynika z art. 14 pkt 1 i pkt 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego. Zasady wypełniania przez radcę prawnego obowiązku doskonalenia zawodowego zawarte zostały w Regulaminie zasad wypełniania obowiązku doskonalenia zawodowego przez radców prawnych i zadań organów samorządu służących zapewnieniu przestrzegania tego obowiązku. Zgodnie z art. 14 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, obowiązkiem radcy prawnego jest dbałość o rozwój zawodowy poprzez kształcenie ustawiczne oraz branie udziału w szkoleniach zawodowych na zasadach określonych przez właściwy organ samorządu, a niewykonanie obowiązku szkoleniowego jest naruszeniem tych norm i zasad. Obwiniona radca prawny nie uzyskała wymaganej liczby punktów szkoleniowych w cyklu szkoleniowym 2018-2020, co zresztą sama potwierdziła w piśmie skierowanym do Rzecznika Dyscyplinarnego w dn. 2 listopada 2021r. oraz w odwołaniu skierowanym do Wyższego Sądu Dyscyplinarnego. Zatem w świetle takich okoliczności uznać należy, iż dopuściła się ona deliktu dyscyplinarnego.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny poprawnie dokonał oceny zachowania obwinionego radcy prawnego i prawidłowo ustalił stan faktyczny związany niewykonaniem obowiązku doksztalcania się radcy prawnego. Dokonana przez Okręgowy Sąd Dyscyplinarny ocena dowodów nosi znamiona oceny swobodnej zgodnej z zasadami logiki i doświadczenia życiowego.

Zdaniem Wyższego Sądu Dyscyplinarnego orzeczona wobec obwinionej kara pieniężna w wysokości 3900 zł., pomimo, iż została wymierzona w dolnej granicy ustawowego zagrożenia jest zbyt surowa, w świetle zgromadzonego materiału dowodowego. Sąd ma do wyboru katalog spraw począwszy od upomnienie skończywszy na najsurowszej karze pozbawienia prawa do wykonywania zawodu. Kara pieniężna mieści się w środku katalogu kar. Nie budzi wątpliwości Sądu, że oceniane zachowanie jest naganne na gruncie przepisów deontologii zawodowej radców prawnych i winno pozostać napiętnowane. Obwiniona wskazała jednak, że nie jest osobą majątną i utrzymuje się ze skromnej emerytury. W okresie szkoleniowym jej działalność zawodowa skupiała się na zakończeniu prowadzonych spraw i jej wygaszaniu. Z tych też przyczyn orzeczona wobec obwinianej kara winna być dolegliwa

ale nie przekraczać stopnia winy. W ocenie Wyższego Sądu Dyscyplinarnego nagana jest karą surową i sprawiedliwą, odzwierciedlającą stopień szkodliwości deliktu dyscyplinarnego, spełniającą zasady prewencji zarówno indywidualnej jak i generalnej.

Koszty postępowania przed Sadami dyscyplinarnymi określają przepisy niżej wymienianej Uchwały Krajowej Rady Radców Prawnych w sprawie określenia wysokości zryczałtowanych kosztów postępowania dyscyplinarnego. Sąd I instancji orzekł zryczałtowane koszty w wysokości 750 zł, i są to koszty odpowiadające nakładowi pracy personelu zaangażowanego i prowadzącego dochodzenie dyscyplinarne tj. w szczególności koszty Rzecznika dyscyplinarnego, koszty posiedzeń OSD, koszty obsługi technicznej, korespondencji etc. Zdaniem Sadu rozpoznającego odwołanie określone w orzeczeniu koszty nie są wygórowane.

Sąd Odwoławczy nie dopatrył się również przesłanek zastosowania z urzędu art. 439 kpk lub art. 440 kpk.

O kosztach postępowania przed Wyższym Sądem Dyscyplinarnym Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie orzeczono zgodnie z art. 70⁶ ustawy z dnia 6 lipca 1982r. o radcach prawnych w zw. z §1 ust. 1 pkt 2 uchwały nr 86/IX/2015 Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 20 marca 2015 r. w sprawie określenia wysokości zryczałtowanych kosztów postępowania dyscyplinarnego, wymierzając je w dolnej granicy.